

DOI: <https://doi.org/10.34921/amj.2025.2.007>**PARODONTUN İLTİHABİ XƏSTƏLİKLƏRİNİN MÜALİCƏ VƏ PROFİLAKTİKASINDA
OPTİMAL VASİTƏLƏRİN TƏTBİQİ****R.M.Məmmədov, V.M.Həsənov, Ə.V.Orucov, G.X.Əliyev***Azərbaycan Tibb Universitetinin Terapevtik stomatologiya kafedrası, Bakı*

Məqalədə parodontun iltihabi xəstəliklərinin müalicə üsullarının effektivliyinin klinik monitorinqi ilə bağlı məlumatlar təqdim edilir. Tədqiqata 3 müşahidə qrupuna bölünmüş 58 pasiyent cəlb edilmişdir. Kontrol qrupunda (18 nəfər) müalicə ənənəvi metodlarla həyata keçirilmişdir; müqayisə qrupundakı 20 pasiyent müalicə məqsədilə ənənəvi metodlara əlavə olaraq, “Curasept ADS 712” adlı diş pastasından istifadə etmişdir; əsas qrupdakı pasiyentlərə (20 nəfər) “Curaprox enzycal 1450” adlı diş pastası təyin edilmişdir. “Curaprox enzycal 1450” diş pastasının xronik kataral gingivitli və yüngül dərəcəli xronik parodontitli pasiyentlərin müalicəsində istifadə edilməsi, bu preparatın həm profilaktik, həm də yüksək müalicəvi effektə malik olduğunu göstərmiş və qeyd olunanlar Muhleman-SBI qanaxma indeksindən alınmış nəticələrdə təsdiqini tapmışdır. Aparılmış müayinələrin nəticələri göstərmişdir ki, yüngül dərəcəli xronik generalizasiya etmiş parodontitin müalicəsi üçün təklif edilmiş “Curaprox enzycal 1450” ağız boşluğunun “ekoloji” vəziyyətinə də müsbət təsir göstərir. Belə ki, bu qrupda terapiyadan sonra, parodontoloji patologiyası olan pasiyentlərdə Silness-Loe (S-L) indeksi əhəmiyyətli dərəcədə azalmışdır ($p < 0,05$). Bu preparatın qısa müddət ərzində parodont toxumalarındakı iltihabi prosesləri aradan qaldırması, müalicə zamanı yumşaq toxumaların qıqıyenik vəziyyətinin yaxşılaşması, diş əti qanamalarının azalması onun effektivliyinin sübutu kimi dəyərləndirilə bilər. Beləliklə, tədqiqatın nəticələri parodontopatiyaların kompleks müalicəsində “Curaprox enzycal 1450”-dən effektiv bir vasitə kimi istifadə etməyə zəmanət verir.

Açar sözlər: *diş əti, parodontit, qinqivit, qanama, ağız boşluğu gigiyenası*

Ключевые слова: *десна, пародонтит, гингивит, кровоточивость, гигиена полости рта*

Key words: *gingiva, periodontitis, gingivitis, bleeding, oral hygiene*

Məlumdur ki, stomatoloji xəstəliklər arasında odontogen infeksiyalar və parodontun iltihabi xəstəlikləri mühüm yer tutur [1-3]. Parodont xəstəlikləri bütün dünya əhalisi arasında geniş yayılması, dinamik surətdə artması və ciddi tibbi-sosial problem yaratması ilə xarakterizə edilir. Çoxsaylı tədqiqat işləri aparılmasına baxmayaraq, bu günə qədər parodont xəstəlikləri problemi öz həllini tapmamış və xüsusən effektiv müalicə problemi aktual olaraq qalmışdır [4, 5].

Bu məsələ ilə əlaqədar müxtəlif ədəbiyyat mənbələrinin araşdırılması göstərir ki, stomatoloji praktikada parodont xəstəliklərinin müalicəsində hələ də antibiotiklər istifadə olunsada, uzun müddət onların tətbiq olunması hüceyrə səviyyəsində patogen antigenlərə qarşı orqanizmin rezistentliyini aşağı salır və aparılmış müalicənin effekti səmərəli olmur [6]. Antibiotik və steroid preparatların tətbiqi ağız suyunun oksidləşmə-reduksiya potensialını dəyişir,

lizosimin aktivliyini azaldır, allergik reaksiyalara səbəb olur və patogen təsirlərə qarşı orqanizmin rezistentliyini zəiflətməmiş olur. Ağız boşluğundakı bakterial floranın total təsiri nəticəsində parodont xəstəliklərinin residivləşməsi üçün şərait yaranır və göbələk mənşəli superfeksiyanın meydana çıxmasına səbəb ola bilər. Buna görə də parodontopatiyaların müalicəsi zamanı qarşıda duran mühüm vəzifələrdən biri biosenotik münasibətlərin normallaşmasını təmin edən metodların işlənilib hazırlanmasını həyata keçirməkdən ibarətdir [7, 8].

Məlumdur ki, bu cür preparatlar yerli olaraq toxumanın hüceyrəvi elementlərinə və ümumi orqanizm səviyyəsində müxtəlif orqan və sistemlərin fəaliyyətinə çoxfaktorlu patogenik təsir göstərirlər [9]. Bu cür faktorlara – rezident mikrofloranın normallaşması, patogen və şərtipatogen mikroorqanizmlərin miqdarının azalması, metabolism prosesinin aktivləşməsi və tezləşməsi aiddir. Ümumi pozitiv göstəricilər

isə qeyri-spesifik müdafiə faktorlarının artması, organizmin ümumi müdafiə qabiliyyətinin möhkəmlənməsi ilə özünü büruzə verir [10]. Bütün bu deyilənləri nəzərə alaraq, hazırda parodontun iltihabi xəstəliklərinin müalicəsində yeni və əsasən də bioloji neytral vasitələrin istifadəsinə üstünlük verilir.

Tədqiqat işi parodontun iltihabi xəstəliklərinin kompleks müalicəsində istifadə edilən müasir profilaktik vasitələrin effektivliyini qiymətləndirilmək məqsədilə aparılmışdır.

Tədqiqatın material və metodları. Qarşıya qoyulmuş məqsəd və vəzifələri yerinə yetirmək üçün tədqiqata yüngül dərəcəli xronik generalizasiya etmiş parodontit (ydXGP) diaqnozlu 20-45 yaşlı 58 pasiyent cəlb edilmişdir. Tədqiqata daxil edilmə meyarlarına parodontun iltihabi xəstəliklərinin aşağıdakı formaları aid edilmişdir: xronik kataral gingivit və yüngül dərəcəli XGP. Ağır somatik patologiyalar və hamiləliyin olması istisna meyarlarına daxil edilmişdir. Parodont xəstəliklərinin diaqnostikası bu xəstəliklərin təsnifatına uyğun olaraq, Xəstəlik və Problemlərin Beynəlxalq statistik təsnifatı əsasında, sağlamlıqla əlaqədar 1999-cu ildə Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı (ÜST) Assambleyasının 10-cu baxışında (XBT-10) qəbul edilmişdir.

Yüngül dərəcəli xronik generalizasiya etmiş parodontitli (ydXGP) pasiyentlər istifadə edilən müalicə-profilaktik vasitələrin növündən asılı olaraq 3 müşahidə qrupuna bölünmüşlər. Kontrol qrupunda (18 nəfər) gigiyenik maarifləndirmə üzrə tədbirlər və ağız boşluğunun peşəkar gigiyenası ilə əlaqədar kənar mütəxəssislər tərəfindən həyata keçirilən tədbirlə də daxil olmaqla baza terapiyası məhdudlaşdırılmışdır. Müqayisə qrupundakı 20 pasiyent ağız boşluğu gigiyena qaydalarına aid təlimdə olmuş və müalicə məqsədilə ənənəvi metoda uyğun olaraq, tövsiyə edilən "Curasept ADS 712" adlı diş pastasından istifadə etmişlər. Bu geləbənzər diş pastasının antiseptik və antibakterial təsir mexanizmi vardır, eyni zamanda dişlərin bəyazlığını və estetik xüsusiyyətlərini qoruya bilir.

Əsas qrupdakı pasiyentlər (20 nəfər) gigiyenik maarifləndirmə təlimlərində iştirak etmiş və standart terapiya qəbul etmişlər. Bu pasiyentlərə fərdi gigiyenik vasitə qismində tərkibində 3 ferment olan "Curaprox enzycal 1450" adlı diş pastası təyin edilmişdir. Bu pastanın təsiri nəticəsində hipersalivasiya yaranır, eləcə də ağız boşluğunun müntəzəm təmizlənməsi sayəsində bakteriyaların neqativ təsirlərinin qarşısı alınır. Müalicə planına əsasən, bütün pasiyentlərdə indeks göstəriciləri tətbiq edilməklə, ağız boşluğunun kompleks klinik-instrumental müayinəsi aparılmış və bu zaman Silnes-Loc (S-L, 1964) gigiyenik indeksindən və Muhleman-SBI

(1971) indeksindən istifadə edilmişdir.

Tədqiqat üçün götürülən nümunələr dərhal Stüart mühitinə yerləşdirilmiş və sonrakı müayinələr üçün ATU-nun mikrobiologiya və immunologiya kafedrasının elmi-tədqiqat laboratoriyasına göndərilmişdir. Biomaterial (ağız suyu) mikroorqanizmlərin aerob və anaerob şəraitlərdə kultivasiya məqsədiylə bərk və yarımmayə qidalı mühitlərdə əkilmişdir. Bunun üçün aşağıdakı mühitlərdən istifadə olunmuşdur: – 5%-li qanlı aqar, Saburo, Endo, selektiv streptokokk aqarı, sarı-duzlu aqar, tioqlikol muhiti. Mikroorqanizmlərin identifikasiyası normativ sənədlərdəki morfoloji, bioloji və biokimyəvi xüsusiyyətlərə uyğun olaraq aparılmışdır.

Müqayisə olunan qruplarda indeks göstəricilərinə müalicədən əvvəl və sonra baş verən dəyişiklikləri müəyyən etmək üçün Styudentin parametrik t-meyarı tətbiq olunmuşdur. Statistik təhlil məqsədilə göstəricilərin əhəmiyyətlilik səviyyəsi hesablanmışdır (p). Bu zaman dürüstlüyün böhran həddi – 0,05 səviyyəsində qəbul edilmişdir. Əldə olunmuş materialın statistik işlənməsi statistik analizin tətbiqi proqramındakı standart paketdən (Microsoft Exel Statistika for Windows v. 7.0) istifadə olunmaqla yerinə yetirilmişdir. Müqayisə olunan qruplarda indeks göstəricilərinə müalicədən əvvəl və sonra baş verən dəyişiklikləri müəyyən etmək üçün Styudentin parametrik t-meyarı tətbiq olunmuşdur.

Tədqiqatın nəticələri və onların müzakirəsi. Müqayisə və kontrol qruplarında müalicəyə başlandıqdan 6 ay sonra Muhleman-SBI (1971) qanama indeksinin göstəriciləri müvafiq olaraq $1,06 \pm 0,028$ və $0,61 \pm 0,039$ -a qədər yüksəlmişdir və bu nəticələr bəzi pasiyentlərin parodont toxumalarında iltihab əlamətlərin olduğunu göstərir. Hər iki qrup üzrə alınmış nəticələri əsas qrupda analoji müddət ərzindəki nəticələrlə müqayisəsindən aydın olmuşdur ki, əsas qrupda istifadə edilmiş "Curaprox enzycal 1450" diş məcununun iltihab əleyhinə və profilaktik təsir effekti müqayisə və kontrol qruplarında istifadə edilən vasitələrə nisbətən daha yüksəkdir.

Beləliklə, tədqiqatın nəticələri parodontopatiyaların kompleks müalicəsində bu preparatdan effektiv bir vasitə kimi istifadə etməyə zəmanət verir. Bu preparatın qısa müddət ərzində parodont toxumalarındakı iltihabi prosesləri aradan qaldırması, müalicə zamanı yumşaq toxumaların vəziyyətinin yaxşılaşması, müayinə dövrü ərzində diş əti qanamalarının azalması və bu əlaməti xarakterizə edən SBI indeksi göstəricilərinin azalması onun effektivliyinin sübutu kimi dəyərləndirilə bilər (cədvəl 1).

Cədvəl 1. Parodont xəstəliklərinin müalicəsindən əvvəl və sonra Muhleman indeksinin göstəriciləri

Xəstə qrupları	Müalicədən əvvəl	1 ay sonra	3 ay sonra	6 ay sonra
Kontrol (n=18)	2,90±0,020	0,14±0,028*	1,51±0,034*	1,78±0,047*
Müqayisə qrupu (n=20)	2,81±0,018	0,97±0,023	1,93±0,039	2,49±0,031
Əsas qrup (n=20)	2,93±0,023	0,12±0,021*	0,93±0,026*#	1,27±0,049*#

Qeyd: * - kontrol qrupu ilə əsas qrupun göstəriciləri arasında olan fərqlərin statistik etibarlılığı;

- müqayisə və əsas qrupların göstəriciləri arasında fərqlərin statistik etibarlılığı

Hər üç müalicə qrupunda ağız boşluğunun peşəkar müayinəsinin aparılması və profilaktik vasitələrin təyin olunmasından əvvəl, ağız boşluğuna ilkin baxış keçirilən zaman parodont toxumalarında iltihabi proses olduğunu təsdiq edən yüksək indeks göstəriciləri qeyd edilmişdir. “Curaprox enzycal 1450” diş məcunu istifadə olunmaqla müntəzəm formada aparılan terapevtik prosedurlar diş əti qanamasının əhəmiyyətli dərəcədə azalmasına səbəb olmuşdur. Müəyyən vaxtdan sonra müqayisə və kontrol qruplarında aparılmış klinik müayinələr zamanı əsas qrupa nisbətən indeks göstəricilərinin artıq, lakin ilkin göstəricilərə daha yaxın səviyyədə olduğu müşahidə edilmişdir. Belə ki, 6 aydan sonra Muhleman indeksi əsas qrupda 1,27±0,049 olduğu halda, müqayisə və kontrol qruplarında analoji göstəricilər müvafiq olaraq 1,78±0,047 və 2,49±0,031 civarında olmuşdur.

Stomatoloji statusu müəyyən edən əsas faktorlardan biri – ağız boşluğunun gigiyenik vəziyyətidir. Müalicəyə qədər istisnasız olaraq bütün pasiyentlərdə ağız boşluğunun gigiyenik vəziyyəti qeyri-qənaətbəxş olmuşdur. Aparılmış müayinələrin nəticələri göstərmişdir ki, yüngül

dərəcəli XGP-nin müalicəsi üçün təklif etdiyimiz vasitə ağız boşluğunun “ekoloji” statusuna müsbət təsir göstərir. Belə ki, hər üç qrupda baza kurs terapiyası aparıldıqdan sonra, parodontoloji patologiyası olan pasiyentlərdə Silness-Loe (S-L) indeksi əhəmiyyətli dərəcədə azalmışdır ($p<0,05$). Aparılan müalicədən sonra ağız boşluğunun gigiyenasının kafi olmasına baxmayaraq, müayinə aparılan qruplarda bu göstəricinin strukturu müxtəlif olmuşdur. Daha çox nəzərə çarpan dəyişikliklər müqayisə qrupunda aşkar edilmişdir; belə ki, müalicənin son mərhələsində göstəricilər 1,21±0,032 balla qədər azalmış, kontrol qrupundakı analoji göstəricilər 1,48±0,033 balla qiymətləndirilmişdir (cədvəl 2).

Yerli müalicənin aparılmasının əsas məqsədi – tətbiq edilən gigiyena vasitəsinin ağız boşluğundakı mikroorganizmlərin tərkibinə göstərdiyi təsirin müqayisəli qiymətləndirilməsindən ibarətdir. Buna görə də mühüm vəzifələrdən biri, ağız boşluğunda məskunlaşan mikroorqanizmlərin səviyyəsini müalicədən əvvəl və müalicədən sonra müqayisəli şəkildə təhlil etmək olmuşdur.

Cədvəl 2. Müalicədən əvvəl və sonra S-L indeksi göstəricilərinin dinamikası

Xəstə qrupları	Müalicədən əvvəl	1 ay sonra	3 ay sonra	6 ay sonra
Kontrol qrupu (n=18)	2,91±0,011	0,15±0,012*	1,30±0,028*	1,48±0,033*
Müqayisə qrupu (n=20)	2,88±0,010	0,98±0,037	1,13±0,041	1,21±0,032
Əsas qrup (n=20)	2,96±0,008	0,12±0,008 *#	1,12±0,038 #	1,28±0,046 #

Qeyd: * - kontrol qrupu ilə əsas qrupun göstəriciləri arasında olan fərqlərin statistik etibarlılığı;

- müqayisə və əsas qrupların göstəriciləri arasında fərqlərin statistik etibarlılığı.

Qeyd etmək lazımdır ki, parodontitin inkişafı mikroorqanizmlərin səviyyəsinin əhəmiyyətli dərəcədə çoxalması ilə müşayiət edilmişdir və bu faktı əsas qrupdakı parodontoloji pasiyentlərdən və birinci qrupdakı intakt parodontu olan pasiyentlərin müayinəsindən alınmış göstəricilərin müqayisəli təhlili təsdiq edir.

Tədqiqatın ikinci mərhələsində müalicə-profilaktik effektiv "Curasept ADS 712" adlı diş məcununun təsiri nəticəsində ağız suyunun tərkibində sərti-patogen mikroorqanizmlərin miqdarı azalmışdır. Ağız boşluğu bioplatlarının tərkibində biz *Candida spp.*, eliminasiyasını müəyyən etdik və "Curasept ADS 712"-nin təsirindən qarışıq ağız suyunun tərkibində *Streptococcus spp.*, *Staphylococcus aureus* və qram-mənfi mikroorqanizmlərin miqdarının azalması məlum olmuşdur.

Klinik-laborator tədqiqatların bütün mərhələlərində aşkar olunan pozitiv dinamika göstəriciləri hər altı aydan bir yardımçı müalicənin aparılmasının zəruriliyini sübut edir.

Parodontoloji baza terapiyası qismində tətbiq olunan "Curasept ADS 712"-ilə bərgə 0,12%-li xlorheksidin və "Curaprox enzycal 1450" kimi antiseptik xarakterli preparatlar ağız boşluğunun fərdi gigiyenik vasitələrinin tərkibində olmalı və onlar zəif antibakterial və antiseptik effektiv əənəvi metodlara real alternativ olmalıdırlar. Belə ki, kontrol qrupunda müalicə-profilaktika tədbirləri başa çatdıqdan 3 ay sonra *Aggregatibacter actinomycetem comitans* və *Prevotella intermedia* -nin rastgəlmə tezliyi müvafiq olaraq $5,6 \pm 5,4\%$ və $11,1 \pm 7,4\%$ olduğu halda, "Curasept ADS 712" adlı diş pastası təyin edilmiş müqayisə qrupunda həmin mikroorqanizmlərin səviyyəsi sifirə bərabər olmuşdur. Pasientlərdə müalicədən əvvəl və müalicədən sonra gigiyenik indeks göstəricilərində aşkar

edilən dinamika və alınmış statistik nəticələr bu preparatın stomatoloji statusun yaxşılaşmasında effektiv bir vasitə kimi təsir göstərdiyini deməyə imkan verir. Müalicədən 3 ay sonra əsas, kontrol və müqayisə qruplarında Solnes-Loe indeksinin göstəriciləri müvafiq olaraq $1,12 \pm 0,038$; $1,30 \pm 0,028$ və $1,13 \pm 0,041$ olmuşdur.

Yekun. Kompleks parodontoloji müalicədə istifadə edilən güclü təsiredici vasitələrin, xüsusən geniş təsir effektiv antibiotiklərin uzunmüddətli tətbiqi zamanı ağız boşluğunun rezident mikroflorasındakı bəzi mikroorqanizmlərin çoxalması və funksional aktivliyində azalma baş verə bilər. Bu, ilk növbədə ağız boşluğunda patoloji dəyişiklik olan və ağız boşluğunun neqativ gigiyenasına məruz qalan şəxslərin ağızda daimi məskunlaşan patogen və şərti-patogen mikrofloranın yayılma dərəcəsinə və aqressivliyinə həsr edilmiş elmi-tədqiqatların sayının artmasını müəyyən etmişdir. Onların kəmiyyət və keyfiyyət göstəricilərinin analizinin zəruriliyi, müəyyən əlverişli vəziyyətlərdə həmin bakteriyaların və onların həyat fəaliyyəti məhsullarının yerli immun sistemin vəziyyətinə, ağız suyu vəzilərinin funksional vəziyyətinə və ağız suyunun bufer tutumuna neqativ təsiri ilə əlaqələndirilir. Pasientlərin ağız boşluğuna baxış zamanı, əsasən diş ətinin papilyar hissəsində hiperemiya və dişlərarası sahələrdə intensiv diş çöküntülərinə rast gəlinmişdir. "Curaprox enzycal 1450" diş məcununun xronik kataral gingivit və yüngül dərəcəli xronik parodontitli pasiyentlərin müalicəsində istifadə olunması, bu preparatın həm profilaktik, həm də müalicəvi effektivə malik olduğunu göstərmiş və qeyd olunanlar Mühlemanın qanaxma indeksindən alınmış nəticələrdə təsdiqini tapmışdır.

ƏDƏBİYYAT

1. Pashayev A.C., Mammadov F.U., Sevda T. Huseinova. An investigation into the prevalence of dental caries and its treatment among the adult population with low socio-economic status in Baku, Azerbaijan // Oral Health Dent Mang, 2011; 10(1): 7-12.
2. Mammadov F.Yu., Arkhmamedova G.M., Safarov A.M. Clinical assessment of the effectiveness of complex measures for the correction of complications of removable dentures // Azerbaijan Medical Journal. 2021;1:82-91.
3. Mammadov F.Y., Safarov M.A., Mammadov K.C., Alkishiev K.S. Prevalence and distribution of odontogenic cysts: A 12-year retrospective study // Georgian Med News. 2024 Nov;(356):107-111.
4. Łasica A., Golec P., Laskus A., Zalewska M., Gędaj M., Popowska M. Periodontitis: etiology, conventional treatments, and emerging bacteriophage and predatory bacteria therapies // Front. Microbiol. 2024, 15:1469414.

5. Zhang O.L., Yin I.X., Yu O.Y., Luk K., Niu J.Y., Chu C.H. Advanced Lasers and Their Applications in Dentistry // Dentistry Journal, 2025, 13(1), 37.
6. Murugaiyan J., Kumar P.A., Rao G.S., Iskandar K., Hawser S., Hays J.P., Mohsen Y., Adukkadukkam S., Awuah W.A., Jose R.A.M., et al. Progress in Alternative Strategies to Combat Antimicrobial Resistance: Focus on Antibiotics // Antibiotics. 2022; 11(2):200.
7. Abdulkareem A.A., Al-Taweel F.B., Al-Sharqi A.J.B., Gul S.S., Sha A., Chapple I.L.C. Current concepts in the pathogenesis of periodontitis: from symbiosis to dysbiosis // J Oral Microbiol. 2023 Apr 2;15(1):2197779.
8. Dolińska E., Wiśniewski P., Pietruska M. Periodontal Molecular Diagnostics: State of Knowledge and Future Prospects for Clinical Application // International Journal of Molecular Sciences. 2024; 25(23):12624.
9. Guerra J.V.S., Dias M.M.G., Brilhante A.J.V.C., Terra M.F., García-Arévalo M., Figueira A.C.M. Multifactorial Basis and Therapeutic Strategies in Metabolism-Related Diseases // Nutrients. 2021 Aug 18;13(8):2830.
10. Kim T.S., Moutsopoulos N.M. Neutrophils and neutrophil extracellular traps in oral health and disease // Exp Mol Med. 2024, 56, 1055–1065.

ПРИМЕНЕНИЕ ОПТИМАЛЬНЫХ СРЕДСТВ ДЛЯ ЛЕЧЕНИЯ И ПРОФИЛАКТИКИ ВОСПАЛИТЕЛЬНЫХ ЗАБОЛЕВАНИЙ ПАРОДОНТА

Р.М.Мамедов, В.М.Гасанов, А.В.Оруджев, Г.Х.Алиев

Кафедра терапевтической стоматологии Азербайджанского Медицинского Университета, Баку

Резюме. В статье представлены данные клинического мониторинга эффективности методов лечения лиц с воспалительными заболеваниями пародонта. К исследованиям были привлечены 58 пациентов, разделенных на 3 группы. В контрольной группе (18 человек) реализовывались традиционные методы лечения; 20 пациентам группы сравнения в лечебных целях, помимо традиционных методов, была рекомендована зубная паста “Curasept ADS 712”; Пациентам основной группы (20 человек) дополнительно была назначена зубная паста «Curaprox enzycal 1450». Применение зубной пасты «Curaprox enzycal 1450» в лечении больных хроническим катаральным гингивитом и хроническим пародонтитом легкой степени тяжести показало, что данный препарат оказывает как профилактическое, так и высокотерапевтическое действие, что подтверждено результатами, полученными при исследовании индекса кровоточивости Muhleman-SBI. Результаты проведенных исследований показали, что предложенный «Curaprox enzycal 1450» для лечения легкой степени хронического генерализованного пародонтита оказывает также положительное влияние на «экологическое» состояние полости рта. Так, после терапии в этой группе у пациентов с патологией пародонта достоверно снизился индекс Силнесса-Лоэ (S-L) ($p < 0,05$). Доказательством эффективности данного препарата можно считать тот факт, что он в короткие сроки устраняет воспалительные процессы в тканях пародонта, улучшает гигиеническое состояние мягких тканей в период лечения, уменьшает кровоточивость десен. Таким образом, исследования гарантируют применение «Curaprox enzycal 1450» в качестве эффективного средства в комплексном лечении заболеваний пародонта.

EFFICACY OF OPTIMAL METHODS IN THE TREATMENT AND PREVENTION OF INFLAMMATORY PERIODONTAL DISEASES

R.M.Mammadov, V.M.Hasanov, A.V.Orujov, G.Kh.Aliyev

Department of Therapeutic Dentistry, Azerbaijan Medical University, Baku, Azerbaijan

Summary. The article presents the data of clinical monitoring of the effectiveness of treatment methods for individuals with inflammatory periodontal diseases. The study involved 58 patients divided into 3 groups. In the control group (18 patients) traditional treatment methods were implemented; 20 patients of the comparison group were recommended Curasept ADS 712 toothpaste for therapeutic purposes in addition to traditional methods; Patients of the main group (20 people) were additionally prescribed Curaprox enzycal 1450 toothpaste. The use of Curaprox enzycal 1450 toothpaste in the treatment of patients with chronic catarrhal gingivitis and mild chronic periodontitis showed that this drug has both a preventive and highly

therapeutic effect, which is confirmed by the results obtained in the study of the Muhleman-SBI bleeding index. The results of the conducted studies have shown that the proposed "Curaprox enzycal 1450" for the treatment of mild chronic generalized periodontitis also has a positive effect on the "ecological" state of the oral cavity. Thus, after therapy in this group of patients with periodontal pathology, the Silness-Loe index (S-L) significantly decreased ($p < 0.05$). The fact that it quickly eliminates inflammatory processes in periodontal tissues, improves the hygienic condition of soft tissues during treatment, and reduces gum bleeding can be considered proof of the effectiveness of this drug. Thus, the studies guarantee the use of "Curaprox enzycal 1450" as an effective means in the complex treatment of periodontal diseases.

Müəlliflə əlaqə üçün:

Rizvan Möhsün oğlu Məmmədov, Azərbaycan Tibb Universitetinin Terapevtik stomatologiya kafedrası, Bakı, Azərbaycan

E-mail: ddoktorantura@mail.ru

Təqdim edilmişdir: 12.09.2024

Qəbul edilmişdir: 26.01.2025